

**FŐVÁROSI KERTÉSZETI
NONPROFIT ZRT.**

**KIEMELKEDŐEN KÖZHASZNÚ
SZERVEZET**

2008. I. FÉLÉVI

KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉSE

TARTALOMJEGYZÉK

<u>Bevezető</u>	3. oldal
<u>1. Budapest Főváros Önkormányzata megbízása alapján ellátott közhasznú feladatok</u>	8. oldal
<u>1.1. Környezetvédelmi Ügyosztály</u>	8. oldal
<u>1.1.1. Park- és fasorfenntartás, kivitelezési feladatok</u>	8. oldal
<u>1.1.1.1. Parki növényzet ápolási feladatai</u>	9. oldal
1.1.1.1.1. Gyep-, virág-, cserjefelületek fenntartása	9. oldal
1.1.1.1.2. Sorfa, parkfa fenntartás	16. oldal
1.1.1.1.2. Épített elemek fenntartása	18. oldal
1.1.1.1.3. Köztisztasági és síkosság-mentesítési feladatok	22. oldal
1.1.1.1.4. Káresemények elhárítása	23. oldal
1.1.1.4.1. Természeti csapások, elemi károk kezelése	23. oldal
1.1.1.4.2. Parklátogatók okozta károk kezelése	24. oldal
1.1.1.4.2.1. Parki növényzetben, fasorokban történt lopások, károkozások	24. oldal
1.1.1.4.2.2. Parkberendezési tárgyak rongálása, eltulajdonítása	26. oldal
1.1.1.4.2.3. Illegális hulladéklerakás és öntözővíz-használat következménye	27. oldal
1.1.1.1.5. Kapcsolódó mérnöki feladatok	27. oldal
1.1.1.1.5.1. Adatkezelés, adatszolgáltatás	27. oldal
1.1.1.1.5.2. Hatósági és egyéb ügyintézési feladatok	27. oldal
1.1.1.1.5.3. Döntés előkészítési és tervezési feladatok	28. oldal
1.1.1.1.5.4. Környezetvédelmi PR, marketing	29. oldal
1.1.2. Zöldterület tervezés-fejlesztés, kivitelezés	29. oldal
1.1.3. Egyéb közhasznú feladatok	31. oldal
<u>1.2. Egyéb ügyosztályok</u>	31. oldal
1.2.1. Közlekedési Ügyosztály	31. oldal
1.2.2. Vállalkozási és Vagyonkezelési Ügyosztály	31. oldal
1.2.3. Más Ügyosztályok	32. oldal
<u>2. Egyéb közhasznú feladatok</u>	32. oldal
2.1. Temető fenntartás	32. oldal
<u>3. Támogatások / Külső forrásból finanszírozott közhasznú feladatok</u>	32. oldal
3.1. Pályázati úton nyert támogatás	32. oldal
3.2. Profitorientált társaságok közhasznú megbízásai	33. oldal
3.3. Közhasznú tevékenységet támogató partnercégek	34. oldal
<u>4. Pályázati tevékenység</u>	34. oldal
<u>5. Társadalmi szerepvállalás</u>	35. oldal
<u>6. Egyéb szakmai tevékenység, képzés</u>	36. oldal
<u>7. Tapasztalatok</u>	38. oldal
<u>8. Súlyponti problémák</u>	38. oldal

BEVEZETŐ

Jogszabályi felhatalmazás, ellátandó feladat, finanszírozás

Budapest Főváros Önkormányzata „A kiemelt közcélú zöldterületekről” szóló 14/1993. (IV. 30.) sz. Főv. Kgy. rendeletében kijelölte a fővárosi jelentőségű úgynevezett kiemelt közparkok és fasorok körét. Ezek azok a városképi és idegenforgalmi szempontból legfontosabb területek, amelyek a főváros arculatának kialakításában meghatározó jelentőségűek. A kiemelt zöldterületek – többek között a Margitsziget, Városliget, Gellérthegy, Népliget, Hajógyári sziget, Várnegyed, Belváros – fenntartásáról és fejlesztéséről tulajdontól függetlenül az önkormányzati törvény alapján a Fővárosi Önkormányzat maga gondoskodik.

Budapest Főváros Önkormányzata „A fővárosi zöldfelületi rendszerbe tartozó zöldterületek és zöldfelületek védelméről, használatáról, fenntartásáról és fejlesztéséről” szóló 10/2005. (III.8.) sz. Főv. Kgy. rendeletének 8. § (2) bekezdésében deklarálta, hogy a kiemelt közcélú zöldterületek fenntartási és fejlesztési feladatainak ellátásával a kizárólagos tulajdonában lévő Fővárosi Kertészeti Zártkörűen Működő Nonprofit Részvénytársaságot (továbbiakban Főkert Nonprofit Zrt.) bízta meg.

Társaságunk 2007-ben kezdeményezte az alapítónál, hogy járuljon hozzá kiemelkedően közhasznú szervezetként történő nyilvántartásba vételhez, mivel olyan közfeladatot lát el, melyről törvény, vagy törvény felhatalmazása alapján más jogszabály rendelkezése szerint állami szervnek kell gondoskodnia.

A Fővárosi Közgyűlés Gazdasági Bizottsága a 830/2007/3. (12.04.) sz. G.B. határozatában egyetértett a Főkert Nonprofit Zrt. kiemelkedően közhasznú társaságként történő nyilvántartásba vételével.

A Fővárosi Bíróság Cégbírósága a Főkert Nonprofit Zrt.-t a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény 5. §-a alapján 2007. december 18-i hatállyal kiemelkedően közhasznú szervezetként vette nyilvántartásba.

A Ptk. 57. § (1) – a közhasznú társaságokra vonatkozó – bekezdése szerint: „A közhasznú társaság közhasznú – a társadalom közös szükségleteinek kielégítését nyereség- és vagyonszerzési cél nélkül szolgáló – tevékenységet rendszeresen végző jogi személy. A közhasznú társaság üzletszerű gazdasági tevékenységet a közhasznú tevékenység elősegítése érdekében folytathat: a társaság tevékenységéből származó nyereség nem osztható fel a tagok között.”

Társaságunk 141 éve végzi a park- és fasorfenntartás közszolgáltatási tevékenységét.

XIII. Margitsziget

A társaság feladatai közé tartozik a közkertek, közparkok teljes körű fenntartása, köztisztaságának biztosítása, a képződő zöldhulladék szelektív gyűjtése, feldolgozása, az út menti fasorok és zöldsávok szakszerű kezelése és növényvédelme, játszóterek üzemeltetése, őrzése, a parkberendezések (vízhálózat, világítástechnika, tavak, díszmedencék, ivókutak, szökőkutak, egyéb parkberendezési tárgyak) fenntartása, működtetése. Fenti tevékenységet 338 helyszínen 5.830.000 m²-en végezzük. A kezelésünkbe tartozó sorfák és fahelyek száma 33.787 db, parkfák darabszáma mintegy 100.000. Karbantartott játszóterek száma 47 db, sporttér 39 db, a játszótereken EU-s szabványoknak megfelelő 373 db játszószer található.

Gondozásunkba tartozó épített elemek közé tartozik mintegy 13.000 fm kerítés, 41 szökőkút és díszkút, 17 csobogó, 120 ivókút, 2 vízesés, 4 medence, 2 halastó és a mintegy 29.000 m² felületű Városligeti tórendszer.

Feladatkörünk kiterjed 1.000.000 m² szilárd burkolat folyamatos fenntartására, takarítására. A rendszeresen ürített parki hulladékgyűjtők száma 2.200 db.

Az évente elszállított kommunális és zöldhulladék mennyisége mintegy 50.000 m³.

A rendelet felhatalmazása alapján társaságunk feladatkörébe tartoznak a kiemelt közcélú zöldfelületek fejlesztési feladatai, a tervezéstől a kivitelezésig.

A Főkert Nonprofit Zrt. tervezési feladatai kiterjednek engedélyezési szintű és kiviteli tervek elkészítésére.

Ezen túlmenően koncepció terveket (pl. Népliget), stratégiai terveket (pl. Margitsziget) dolgozunk ki a Fővárosi Önkormányzat megbízása alapján. Számos

esetben rendkívül rövid határidő alatt készülnek előtanulmányok potenciális EU-s projektekhez (pl. „Víz a városban”).

Döntés előkészítő középtávú zöldterület-fejlesztési tervek készítésében 1992-től veszünk részt. Javaslatunkra a kiemelt zöldterületek fejlesztési koncepciója felöleli a fejlesztési feladatok valamennyi ágát – park- és játszótér rekonstrukciókat, fasor felújításokat, automata és hagyományos öntözőhálózatok, ivókút, szökőkút felújításokat.

Sajnálatos, hogy 2008. évben gyakorlatilag csak néhány, 2007. évről áthúzódó kisebb megbízást kaptunk.

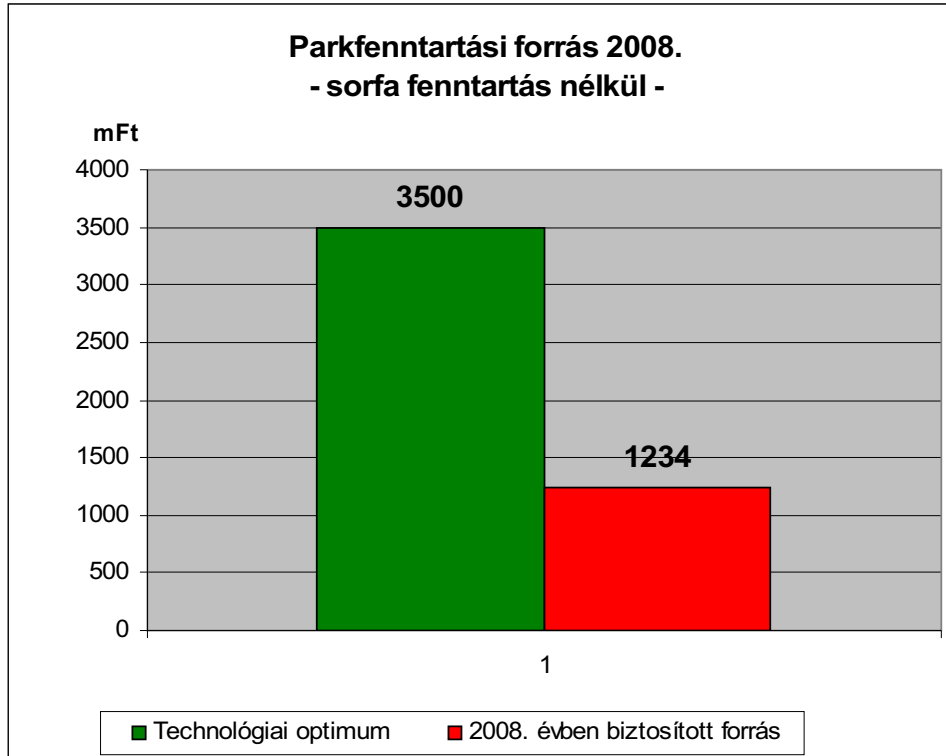
A tervezési feladatokon túl fővállalkozóként bonyolítjuk le a fővárosi rekonstrukciós beruházások kivitelezését is (pl. VI. kerület, Andrássy úti fasor /2005./ V. kerület, Erzsébet tér park /2006./, XIII. kerület Nagyjátszótér /2005./, III. kerület, Hajógyár, csúszdás játszótér /2005./)

A kiemelten közhasznú státusz elnyerése lehetőséget adott arra, hogy megkezdődjön a közfeladat ellátásához igazodó támogatási szerződés kidolgozása. Ezen jogi és pénzügyi szempontból is komoly feladatot sajnos a mai napig nem sikerült véglegesen megoldani a Fővárosi Önkormányzattal folytatott számos egyeztetés ellenére sem.

2008. I. negyedévre Vállalkozási szerződést kötött társaságunk. Az azt követő három hónapban (2008. április, május, június) tevékenységünket havonkénti, szintén vállalkozási szerződésekkel és az ehhez kapcsolódó havi technológiai tervek elkészítésével láttuk el. A parkfenntartási munkák jellegéből adódóan ez az állapot, mind a közfeladat ellátásának zavartalanságát, mind a forrásfelhasználás ütemezését, valamint annak ellenőrzését nagymértékben megnehezítette.

Budapest Főváros Önkormányzatának Környezetvédelmi Ügyosztálya a kiemelt zöldterületeket I-IV. sz. kategóriába sorolta, meghatározta az egyes műveletek gyakoriságát kategóriánként (technológiai optimumot), hozzárendelve az aktuális fajlagos támogatási forrásigényt (Ft/m²/év). A technológiai optimum és a 2008. évben rendelkezésre álló forrást az alábbiakban mutatjuk be az 1. sz. grafikonon.

1. sz. grafikon

Amint az az 1. sz. grafikonból is kitűnik, szembeötlő a különbség a Környezetvédelmi Ügyosztály által indokoltnak tartott és a rendelkezésre bocsátott források mértéke között. A különbség megközelíti a 300%-ot. Súlyosítja az előbbi megállapítást, hogy a közfeladat ellátása évtizedek óta kifejezetten alulfinanszírozott. **Budapest Főváros Önkormányzata költségvetésének csupán 2 ezrelékét fordítja a város életében legfontosabb, az összes zöldterület 25%-át kitevő, közterület gondozására.** A feladatellátás és a finanszírozás közötti aránytalanság súlyos következményeiről közhasznú jelentésünk további fejezeteiben részletesen számot adunk. Az alulfinanszírozottság szemmel látható következményeit ugyanakkor valamennyi közterületet használó budapesti polgár és városunkat felkereső turista közvetlenül megtapasztalhatja.

A Főkert Nonprofit Zrt. 2008. I. féléves közhasznú bevételeit és kiadásait az 1. sz. táblázat mutatja:

1. sz. táblázat: Közhasznú tevékenység 2008. I. féléves bevétele és felhasználása (ezer Ft-ban)

Megnevezés	2008. I. félév
Összes közhasznú tevékenység bevétele	816 888
Közhasznú, átvett állami feladatellátáshoz és működésre kapott támogatás	0
Átutalt támogatás	0
Számlázott bevétel:	789 735
a) park- és fasorfenntartásra	716 099
b) zöldterület tervezés-fejlesztésre	9 304
c) egyéb fővárosi ügyosztálytól származó bevételek	62 771
d) Fővárosi közmű cégnek végzett közhasznú feladat	1 561
Pályázati támogatás bevétele (támogatásból beszerzett tárgyi eszközök tárgyidőszaki értékcsökkenése is)	15 381
Egyéb, pénzügyi műv., és rendkívüli bevételek	11 772
Közhasznú tevékenység ráfordításai	773 788
Anyagjellegű ráfordítás	308 542
Személyi jellegű ráfordítás	373 650
Közvetített szolgáltatás	42 030
Értékcsökkenési leírás	35 636
Egyéb, pénzügyi műv., rendkívüli ráfordítások	13 930
Közhasznú eredmény	43 100

1. Budapest Főváros Önkormányzata megbízása alapján ellátott közhasznú feladatok

1.1. Környezetvédelmi Ügyosztály

1.1.1. Park- és fasorfenntartás, kivitelezési feladatok

A főváros kiemelt zöldterületeinek 2008. évi fenntartására a Fővárosi Önkormányzat Környezetvédelmi Ügyosztálya jelenlegi ismereteink szerint bruttó 1.454 millió forintot biztosít, mely a bázishoz képest várhatóan 33 millió forinttal kevesebb lesz.

Egységárainkat csak június 1-jétől emeltük 8%-kal, ami éves szinten mindössze 4.7%-ot jelent.

2008. évben is fő célkitűzésünk olyan fenntartási színvonalat biztosítani, hogy a parklátogatók még ne érzékeljék a forráshiányt. Feladatunk továbbá pótlólagos külső források lehetséges bevonása a feladatellátáshoz.

2. sz. táblázat: Naturális adatok

Megnevezés	Mérték-egység	Bázis 2007.I.félév	Tény 2008.I.félév	Index %
Kiemelt zöldterület	hektár	473,5	461,1	97,4%
Nem kiemelt, intenzíven fenntartott zöldterület	hektár	29,4	29,4	100,0%
Kiemelt fasor alatti zóldsáv	hektár	60,2	60,2	100,0%
Fővárosi tulajdonú ingatlan	hektár	26,3	11,2	42,6%
Érdő	hektár	2,1	0	0,0%
Fenntartott terület összesen	hektár	591,5	561,9	95,0%
Egyéb Környezetvédelmi Ügyosztályi feladatok naturális adatai				
Érdő	hektár	0	17,2	-
Természetvédelmi területek	hektár	4	4	100,0%
Közhasznú terékenységi körön belül fenntartott terület mindösszesen	hektár	595,5	583,1	97,9%

A kiemelt zöldterület a bázis évhez képest csökkenést mutat, mivel a Hajógyári sziget közparkjának területe a vagyongazdai feladatok rendezése során csökkent.

2004. óta a Főpolgármesteri Hivatal döntése értelmében a Környezetvédelmi Ügyosztály köteles vagyongazdaként gondoskodni – a kiemelt zöldterületeken kívül – a fővárosi tulajdonban lévő, illetve a földhivatali bejegyzést követően

fővárosi tulajdonba kerülő, zöldterületi besorolású ingatlanok fenntartásáról. Az adatok folyamatosan módosulnak a tulajdoni viszonyok, illetve a földhivatali besorolások változása miatt.

Az előző években parkfenntartási forrásból fenntartott erdőterületek 2008. évtől az erdőművelési ágazat nyilvántartásába kerültek, melyek fenntartását a Főkert Nonprofit Zrt. szintén a Környezetvédelmi Ügyosztály megrendelésére végzi, külön szerződés keretében.

1.1.1.1. Parki növényzet ápolási feladatai

Látvány és funkció szempontjából különböző kertépítészeti elemek tartoznak ebbe a kategóriába a pázsittól a rózsáig.

Fenntartásuk minősége alapvetően meghatározza a park esztétikai és biológiai értékét, használhatóságát.

1.1.1.1.1. Gyep-, virág-, cserjefelületek fenntartása

3. sz. táblázat: Növényültetés

Főbb munkafolyamatok	Mérték- egység	Bázis 2007. I. félév	Tény 2008. I. félév
Cserje ültetése	db	1 225	100
Virágágy (egy- és kétnyári) kiültetése	db	437 356	435 177
Kandeláber edények beültetése	db	354	354

A kertépítészet korábbi gyakorlatában a cserjéket elsősorban esztétikai, térhatároló és térválasztó funkciójuk miatt ültették. Ma már a városi ártalmak fokozódása miatt a cserjék szerepe egyre nő a por- és zajcsökkentő, valamint szélvédő és mikroklímát javító hatásuk miatt. Ugyanakkor a kiemelt zöldterületekre egyre kevesebb cserjét ültetünk, ebben az évben forrás hiányában már a legminimálisabb pótlásra sem volt lehetőség.

Amennyiben hagyományos virágágy kialakítására nincs lehetőség – mint például Duna korzó, Oktogon, Nyugati tér, Rákóczi út –, egyre elterjedtebb a felfüggesztett, úgynevezett kandeláber edények alkalmazása.

Az edényekbe beültetett növényeket a termesztő telepen előneveljük, hogy a kihelyezéskor már az elvárt díszítő értéket mutassák. Az így kihelyezett növények az egyre fokozódó negatív környezeti hatásoknak is jobban ellenállnak.

A virágfelületek elsősorban a díszítést szolgálják, városképi szempontból meghatározó szerepet töltenek be. Különösen jelentős ez a hatás a nagy forgalmú közlekedési csomópontokban, közintézmények, műemlékek és emlékhelyek körül, illetve idegenforgalmi szempontból kiemelkedő környezetben (Margitsziget, Budai Vár-negyed, Városliget, Gellérthegy).

XIII. kerület — Szent István park

4. sz. táblázat: Öntözés

Főbb munkafolyamatok	Mértékegység	Bázis 2007. I. félév	Tény 2008. I. félév
Parkfelület öntözése géppel	mű.óra	879	531
Parkfelület öntözése kézzel	óra	5 683	3 081
Planténer, váza öntözése	db	1 314	1 120
Kandeláber edények öntözése	mű.óra	192	168
Sorfa öntözése	db	7 834	9 708

A zöldterületek díszítő értékének biztosítása öntözés nélkül nem lehetséges. Ebben az évben lényegesen több a csapadék, mint az előző években. Ebből adódóan az öntözési órák száma számottevően csökkent, kivéve a sorfák öntözését. Az elmúlt évben 900 darabbal nőtt az öntözendő fiatal fák száma a kiemelt fasorokban, melyek rendszeres öntözése a csapadékosabb időjárás ellenére is szükséges.

5. sz. táblázat: Növényvédelem és vegyszeres gyomirtás

Főbb munkafolyamatok	Mérték- egység	Bázis 2007. I. félév	Tény 2008. I. félév
Parkfa, sorfa permetezése	hl	4 942	5 532
Felvonulás gyakorisága	alk.	173	198
Cserje, rózsza, egynyári virág vegyszeres növényvédelme	m ²	80 366	69 466
Sétány vegyszeres növényvédelme	m ²	212 429	225 500

A környezeti tényezők további romlása miatt a növényvédelem jelentősége évről évre nő, annak ellenére, hogy a fákon és cserjéken található különféle károsítók áttelelő képletei ellen a tél végén rendszeresen lemosó permetezést végzünk. Ebben az évben az átlagosnál csapadékosabb az időjárás és a nagy hőingadozás miatt sokkal nagyobb a kórokozók, kártevők felszaporodása és újak megjelenése, ami szükségessé teszi a növényállomány fokozott növényvédelmét. Ebből adódóan a parkfák, sorfák permetezése a bázis évhez képest intenzívebb volt 2008. I. félévében.

Az egynyári növények kiültetését megelőzően valamennyi virágágyban biológiai gombaölőszeres beöntözést végeztünk, mely a talajból kiinduló egyik leggyakoribb fertőzés megelőzésére irányul. Tekintettel az extrém időjárásra fokozott növényvédelmet kell folytatnunk a virágágyakban.

Pókhálósolya lárva – rajzásmegfigyelés alapján a kártétel kezdetekor permetezés

A vegyszeres gyomirtás kiemelt növényvédelmi feladatunk, mely során emberre veszélytelen gyomirtó szereket használunk. A sétányok vegyszeres gyomirtásának növekedését a már kora tavasszal jelentkező gyomosodás mértéke indokolta.

6. sz. táblázat: Mechanikai gyomirtás és talajlazítás

Főbb munkafolyamatok	Mértékegység	Bázis 2007. I. félév	Tény 2008. I. félév
Sétány sarabolása	m ²	35 510	50 913
Cserje, talajtakaró, sövény ásása, kapálása	m ²	210 254	181 873
Virágkiültetések kapálása	m ²	62 814	61 454
Fatányér és fenyőtányér kapálás	db	4 833	9 800

A csapadékos időjárás miatt a gyomosodás mértéke lényegesen erőteljesebb, mint a bázis időszakában, több helyen és gyakrabban kellene a kavicsos felületeket sarabolni, a cserje és sövény felületeket kapálni. Forrás- és létszámhiányból adódóan ez csak részben valósult meg ebben a félévben.

A fatányérok kapálásának száma jelentősen nőtt a bázis időszakhoz képest az ősszel kiültetett mintegy 900 db, rendszeresen öntözött fa miatt.

7. sz. táblázat: Tápanyag-utánpótlás

Főbb munkafolyamatok	Mértékegység	Bázis 2007. I. félév	Tény 2008. I. félév
Komposztterítés	m ²	20 751	4 373
Pázsitfelületek műtrágyázása	m ²	64 000	129 000
Virágfelületek műtrágyázása	m ²	1 620	6 752

A talajok természetes tápanyagtartalma ritkán elegendő a növények számára, ezért a folyamatos tápanyag-utánpótlásra szükség van.

Már a bázis időszakban is számottevően kevesebb a komposztfelhasználás a korábbi évekhez képest, ugyanakkor ebben az évben már a tervezés időszakában sem tudtunk forrás hiányában komposzt felhasználással számolni.

A pázsitterületek műtrágyázása csak az előző években átépített zöldterületekre korlátozódik.

Az egynyári virágágyak talaja oly mértékben leromlott akár tápanyagtartalmát, akár szerkezetét tekintve, hogy az ültetést megelőzően – talajvizsgálati eredményekre alapozva – műtrágyával kevert komposztot juttattunk ki, szakmai szempontból azonban teljes körű talajcserére lett volna szükség.

8. sz. táblázat: Kaszálás

Főbb munkafolyamatok	Mérték-egység	Bázis 2007. I. félév	Tény 2008. I. félév
Gyepfelületek kaszálása	m ²	9 139 229	11 423 097
Kaszálék gyűjtése	m ²	7 977 649	9 156 661

A városi zöldterület meghatározó eleme a pázsit, állapota a fenntartási színvonal legszembetűnőbb fokmérője. A zöldterület-fenntartás gyakorlatában a pázsit legfontosabb fenntartási munkája a kaszálás, mellyel biztosítható egyben a gyommentes terület is, különös tekintettel az allergén gyomokra.

I-XI. kerület — Gellérthegy

A megváltozott időjárási viszonyok miatt a kaszálási szezon évek óta folyamatosan korábban kezdődik. A meleg, csapadékos időjárás kedvez a fű növekedésének, ezért kaszáló- és gyűjtő-gépeink szinte állandóan dolgoznak, melynek

következtében a gépek elhasználódása felgyorsult. Mivel ebben az évben új, nagy teljesítményű kaszalógépet nem tudunk vásárolni, a jövőben a fejlesztés elkerülhetetlen.

9. sz. táblázat: Metszés

Főbb munkafolyamatok	Mértékegység	Bázis 2007. I. félév	Tény 2008. I. félév
Cserje metszés	óra	13 790	10 816
Sövénynyírás	m ²	45 534	45 757
Rózsa metszés, elvirágzott rózsaszedése	m ²	682	682

A cserjefelületek fenntartásának egyik legfontosabb munkafolyamata a metszés. Forrás hiányában erre a tevékenységre fordított élömunka drasztikusan csökken. A metszés hiányában a növények előregegnednek, rendezetlen képet mutatnak, a sétányfelületek és az utak mentén balesetveszélyt jelentenek, metszésük sokszor merül fel igényként közbiztonsági okokból.

10. sz. táblázat: Egyéb fenntartási munkák

Főbb munkafolyamatok	Mérték- egység	Bázis 2007. I. félév	Tény 2008. I. félév
Fűmagvetés, felülvetés	m ²	8 675	3 050
Virágágy talaj-előkészítése ültetés előtt	m ²	19 927	18 183
Virágágy kiürítése	m ²	7 478	6 424
Planténer, váza fenntartása	óra	1 177	1 048
Kandeláber beültetések fenntartása	mű.óra	220	238
Margitszigeti Sziklakert fenntartása	óra	703	579
Egyéb munkák	óra	4 960	3 465

Olyan alapvető szakmai munkafolyamatok tartoznak ide, melyek a forráshiány miatt évek óta gyakorlatilag elmaradnak, mint a fűmagvetés, gyepszönyegezés. A drasztikus forráscsökkenést jelzi, hogy olyan speciális feladatra is, mint a Margitszigeti Sziklakert fenntartása kevesebb időt fordíthattunk.

A főváros kiemelt, nagy forgalmú területein, valamint a közlekedési sávokban, csomópontokban – általában burkolt, illetve közműekkel teli felületeken – egyetlen lehetőség a vázák, planténerek, egyéb virágtartó edények kihelyezése. A burkolatra helyezett edények mellett egyre elterjedtebbek a felfüggesztett, úgynevezett kandeláber edények alkalmazása. A ráfordított munkaóra az edények darabszámától függ, ebben a félévben csak selejtezés történt, pótlásukra forráshiány miatt nem került sor.

11. sz. táblázat: Zöldhulladék-szállítás és feldolgozás

Főbb munkafolyamatok	Mértékegység	Bázis 2007. I. félév	Tény 2008. I. félév
Zöldhulladék	m ³	9 847	9 819

A Főkert. Nonprofit Zrt. saját komposzttelepén dolgozza fel a kiemelt zöldterületekről összegyűjtött szerves hulladékot (lomb, kaszálék). Konceptiónk szerint a kész komposztot visszajuttatnánk a zöldterületekre, megvalósítva ezáltal a parkokban keletkezett zöldhulladék újrahasznosítását, valamint a hulladék-gazdálkodási törvény előírásainak is eleget tennék a szelektív hulladékgyűjtés biztosításával.

Az elmúlt két év jelentős forráshiánya és az egyéb, elsősorban köztisztasági feladatok növekedése miatt a szerves anyag visszaforgatása elmarad. A beszállított zöldhulladék mennyisége a végzett munkafolyamat jellegétől függ.

1.1.1.1.2. Sorfa, parkfa fenntartás

12. sz. táblázat: Parkfa, sorfa fenntartási munkáinak naturális adatai

Főbb munkafolyamatok	Mértékegység	Bázis 2007. I. félév	Tény 2008. I. félév
1. Fajlítás	db	0	35
2. Parkfa, sorfa metszése	db	5 878	5 192
3. Parkfa, sorfa ifjító metszése gallyazással	db	193	367
4. Fakivágás	db	837	252
5. Tuskó eltávolítása	db	86	0
6. Gally, rönk szállítása, elhelyezése	m ³	4 869	4 487

A városi zöldfelületi rendszer legveszélyeztetettebb elemei a fasorok, mivel a város legszennyezettebb és káros mechanikai hatásoknak leginkább kitett területein élnek.

Az előző évekre jellemző, hogy a fák fenntartási munkálatai elsődlegesen balesetveszély megelőzésre korlátozódtak. A fák folyamatos és szakszerű ápolása alapvető szempont lenne, mivel e munkák elvégzésének hiánya esetén visszafordíthatatlan folyamatok indulhatnak el (pl. famegdőlés, fakorhadás) melyek állandó balesetveszélyt jelentenek. A leromlott faállományt már sok

esetben csak drasztikus beavatkozással lehet megtartani, s ezeknek a fáknek az esztétikai és biológiai értéke is megkérdőjelezhető. Közvetlen balesetveszély esetén a fakivágás az egyetlen megoldás.

Parkjainkban a fák átlagos életkora 60–70 év, állapotuk hasonló a fasori fák állapotához. Egyre több fa dől ki, egyre gyakoribb a vázág leszakadás.

2006-ban a szakmai érvekkel alátámasztott költségvetési célelőirányzatnak köszönhetően megindulhatott egy olyan kedvező folyamat, melynek eredményeképpen a beavatkozások száma és mértéke megemelkedett. Ez a folyamat 2007. évben ugyan folytatódott, de mivel többletforrás nem állt rendelkezésre, a parkfenntartási technológia további csökkentésével tudtuk csak a faápolási munkákat elvégezni.

Fák metszésének, kivágásának, pótlásának szükségessége:

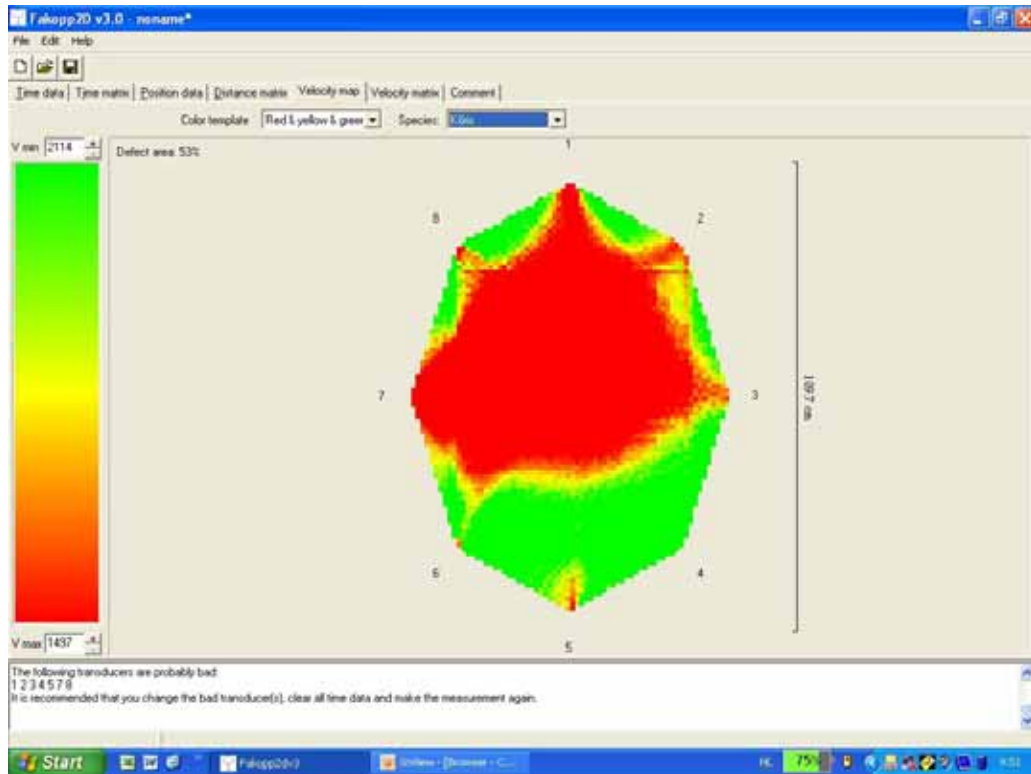
A park- és sorfaállomány állapota olyan kritikus pontra süllyedt, hogy a beavatkozások szükségessége már nem kérdőjelezhető meg, melyet igazolnak mind a műszeres favizsgálatok, mind az egyre gyakrabban bekövetkező és egyre súlyosabb – halált is okozó – balesetek.

Évek óta jelezzük a parki és fasori fák állapotában bekövetkező romlási folyamatot, illetve megoldási javaslatokat vázoltunk fel (2003. évi „Javaslat a faállomány teljes körű felmérésére”, 2004. évi „Forrásigény”, 2005-ben „Környezetvédelmi program felülvizsgálatának kérése”, 2007. évi „Tanulmány” című előterjesztésekben).

A műszeres vizsgálatok ráirányították a figyelmet arra, hogy az eddigi szemrevételezési és szakirodalmi tapasztalatokon alapuló érték- és értékelési rendszert és szempontokat megváltoztassuk, és ezt mind a döntéshozók, mind a közvélemény felé feltárjuk. A részletesen felmért Andrassy út, Kossuth tér, Erzsébet tér stb. faállományának több, mint fele potenciális élet- és balesetveszélyt jelent, ezért a döntéshozók azonnali és radikális szemléletváltását kell, hogy megkövetelje.

Súlyosan sérült, átkorhadt fatörzs az V. kerület, Erzsébet téren

Műszeres fakoppós vizsgálat röntgenképe

1.1.1.2. Épített elemek fenntartása

A parkok épített elemeinek karbantartása és állagmegőrzése a parkfenntartási feladatok másik nagy egysége. Az épített elemek részben esztétikai (tavak, szökőkutak, medencék, vízesések), részben funkcionális (utak, lépcsők, ivókutak,

padok, szemétkosarak, játszó- és sporteszközök) célúak, valamint ide tartoznak a zöldfelületek ápolását biztosító létesítmények (öntözőhálózatok) is.

Állapotuk alapvetően határozza meg a park funkcionális értékét, a hosszú éveken át elmaradó karbantartási feladatok következményeként jelentős balesetveszély forrásai.

13. sz. táblázat: Épített elemek fenntartási munkáinak naturális adatai

Főbb munkafolyamatok	Mérték- egység	Bázis 2007. I. félév	Tény 2008. I. félév
a.) Szökőkutak, ivókutak, tórendszerek, vizesések üzemeltetése			
Karbantartás	óra	1 364	1 580
Felvonulás gyakorisága	alk	80	90
b.) Parkfelszerelési tárgyak karbantartása			
Parkfelszerelések javítása	óra	3 508	3 212
Játszószerek karbantartása	óra		
Felvonulás gyakorisága	alk.	149	173
Egyéb feladatok	óra		
c.) Öntözőhálózat karbantartása			
Hagyományos öntözőhálózatok javítása	alk.	13	15
Automata öntözőhálózatok üzemeltetése, javítása	óra	1 474	1 748
Felvonulás gyakorisága	alk.	92	123
d.) Őrzés	óra	33 414	33 420
e.) Felhasznált víz és áram mennyisége			
Szökőkút, automata áram	kW	160 117	124 421
Víz felhasználás	m ³	86 072	65 404
Termásvíz felhasználás	m ³	11 948	755

a.) **Szökőkutak, ivókutak, tórendszerek, vízesések üzemeltetése**

A városi parkok, terek szökőkútjainak elsősorban esztétikai szerepük van. Díszítőfunkciójukon kívül gyakorlati célt is szolgálnak, növelik a levegő páratartalmát és javítják a mikroklímát.

A szökőkutak és egyéb vízarchitektúrák (Városligeti tórendszer) előregedtek, rossz műszaki állapotúak, nagy költségráfordítással üzemeltethetők, működésük bizonytalan.

A városi parkok és közterek fontos elemei az ivókutak. Egészségügyi jelentőségük nem vitatott, a meglévő ivókutak többsége korszerűtlen, működésük gazdaságtalan, a gyakori csőtörések, rongálások miatt sok az üzemzavar.

XIII. kerület — Margitsziget

I. kerület — Gellérthegy vízesés

b.) Parkfelszerelési tárgyak karbantartása

A fenntartási technológia részét kellene, hogy képezze a tervszerű, megelőző karbantartás is (pl. utak, lépcsők javítása). Sajnálatos, hogy a karbantartási műveletek jelentős része rendszeresen elmarad. A parkberendezési tárgyak műszaki állapota oly mértékben leromlott, hogy javításuk egyrészt gazdaságtalan, másrészt megoldhatatlan, csak teljes felújításuk, illetve cseréjük jelenthet megoldást a balesetveszély megszüntetésére.

A játszótéri berendezések folyamatos karbantartása, a balesetmentes állapot fenntartása jogszabályi előírás és tulajdonosi kötelezettség.

c.) Hagyományos és automata öntözőhálózat karbantartása

A hagyományos öntözőhálózatok – melyek zöme 60-100 éves – nagyon rossz állapotban vannak (pl. Városliget, Margitsziget), a vízfogyasztás és a javítási költség rendkívül magas. A csőrepedések miatt sokszor le kell zárni a vizet, így az ivókutak nem működnek, ami a lakosság körében jogos elégedetlenséget vált ki.

Az utóbbi években telepített automata öntözőrendszerek meghibásodása rongálás, vandalizmus és lopás következménye, javításuk napi feladat és jelentős költséggel jár.

d.) Őrzés

Az elmúlt években több, igen nagy értékű játszótér épült. Ezek folyamatos őrzése nem csupán a használhatóság szempontjából, hanem vagyonvédelmi okokból is indokolt.

XIV. Városliget

Megváltozott a parkok használata, nőtt a látogatottságuk, ezzel párhuzamosan aránytalanul megnőtt a lopások, rongálások mértéke, ezért indokolt az őrzés kiterjesztése a zöldterületekre is.

e.) Felhasznált víz és áram mennyisége

A közüzemi adatok a bázishoz képest alacsonyabbak, az öntözővíz mennyisége a csapadékos időjárás következtében kevesebb.

A szökőkút áram felhasználása megegyezik a bázissal, a vizsgált időszakban a csökkenés látszólagos oka az időszak utolsó számlájának időbeni késése.

1.1.1.3. Köztisztasági és síkosság-mentesítési feladatok

A városi zöldterületek fenntartási színvonalának egyik fokmérője a tisztaság.

**14. sz. táblázat: Köztisztasági és síkosság-mentesítési munkák
naturális adatai**

Főbb munkafolyamatok	Mérték- egység	Bázis 2007. I. félév	Tény 2008. I. félév
1. Őszi pázsittakarítás	m²	0	0
2. Tavaszi pázsittakarítás	m²	4 338 000	4 232 750
3. Takarítás, szemétkosár ürítése, hétféligi takarítás (hóeltakarítás is)	óra	43 752	41 933
4. Homokcsere	m³	200	110
5. Gyöngykavics csere kutyafuttatóban	m²	225	225
6. Kommunális szemét szállítás	m³	14 144	13 423
7. Játsszóterei utácsillapító közeg pótlás, csere	m²	0	0

A köztisztasági és a közegészségügyi kérdések különös hangsúlyt kapnak a parkfenntartási tevékenységen belül. A megváltozott parkhasználat – a hajléktalanok jelenléte és életvitele a parkokban, a sokasodó rendezvények – többletfeladatot rónak a fenntartó szervezetre. A parkok hétféligi magas látogatottsága miatt a hétféligi takarítást is be kellett építeni a technológiába. A takarítási feladatok között tartjuk nyilván a faveremrácsok tisztítását és a szökőkutak, tavak, medencék takarítását is.

A takarítási technológia része a hulladékgyűjtők ürítése is. A parkokban található hulladékgyűjtők csak kis hányada alkalmas a megváltozott szeméttöszetétel (pillepalackok, fémdobozok) befogadására. A gyakoribb takarítás ellenére a lakosság részéről sok bejelentés érkezik a köztisztasági állapotokkal kapcsolatban.

XIV. kerület — Városliget – kommunális hulladék rendezvényt követően

Az összegyűjtött kommunális hulladék mennyisége évről évre nő, ami a megváltozott parkhasználat és a szeméttösztetéssel magyarázható. A tárgy időszaki adat 2007. évhez viszonyított csökkenésének oka, hogy lehetőség szerint az idén már tömörítjük a zömmel műanyag palackokat tartalmazó hulladékot a Margitszigeten.

1.1.1.4. Káresemények elhárítása

1.1.1.4.1. Természeti csapások, elemi károk kezelése

Az időjárásból adódó károk elhárításának fő területe a szélsőségesen szeles időjárásból eredő, nagyrészt a faállományban bekövetkező ágleszakadások és a fakidölések azonnali felszámolása. E kárelhárítási munkák fő helyszínei a fasorok, de egyre többször fordult elő a parkok idős faállományának pusztulása is a szélviharok miatt. A szelet sokszor kísérte szinte trópusi felhőszakadás és eső, mely az amúgy is meggyengült vázszerkezetekben tovább fokozta a törésre való hajlamot. A kárelhárítás során egyértelművé vált, hogy néhány fafaj tekintetében a faj- és fajta használatot felül kell vizsgálni. Az első félévben eddig nyolc esetben történt jelentős anyagi kárral járó fakidölés, illetve egy esetben emberéletet is kioltott a kidőlt fa.

V. kerület — Erzsébet tér – kidőlt ostorfa

1.1.1.4.2. A parklátogatók okozta károk kezelése

2008. év első félévében a Főkert Nonprofit Zrt. kezelésében levő kiemelt közcélú zöldfelületeken a lopásból és rongálásból eredő károk mértéke és a károkozások értéke az elmúlt félévhez képest növekedett.

A károk az alábbiak szerint csoportosíthatóak:

1.1.1.4.2.1. Parki növényzetben, fasorokban történt lopások, károkozások

- a.) A lopások nagy része továbbra is a kiültetett virágfelületek (egynyári, rózsá, hagymások) eltulajdonításából ered. A fás állományok (cserje, park-, sorfa) eltulajdonítása nem jellemző, de előfordult az utóbbi időben. A kárérték mintegy 0,5 millió forint, ami viszonylag alacsony, de a pótlás és újratelepítés sok esetben nem megoldható, így az elszenvedett esztétikai és erkölcsi kár jelentősen meghaladja a forintosított összeget.

I. kerület — tönkretett virágkiültetés az Erzsébet királyné szobor körül

- b.) A növényállományban a rongálás a jellemzőbb kártétel, de gyakorlatilag a lopással egyenértékű, miután a károsított növényállomány, a kitépett rózsák, lecsonkolt fák, kitaposott zöldfelületek helyreállítása csak az újratelepítéssel oldható meg. Sajnálatos tendencia, hogy a rongálások egyre nagyobb hányada tudatos rombolásból, nem a véletlenül bekövetkező eseményekből adódik. E tekintetben a kárérték igen jelentős volt 2008. I. félévében, meghaladta a 6 millió forintot.

I. kerület — Gellérthegy — Citadella alatti részü: illegális csonkolás, fakivágás

A lopások, rongálások észlelésekor a káreseményekről jegyzőkönyv és fotódokumentáció készül, melyet mellékletként a rendőrségi feljelentéshez csatolunk.

Az ebben a félévben megindított rendőrségi eljárások – 8 alkalommal történt feljelentés – mindegyike eredménytelenül, a nyomozás megszüntetésével végződött, így a károk helyreállítása, a balesetveszély megszüntetése minden esetben az amúgy is szűkös fenntartási forrást apasztotta.

1.1.1.4.2.2. Parkberendezési tárgyak rongálása, eltulajdonítása

a.) A lopásból eredő károk csak új beszerzéssel pótolhatóak. Ezen tárgyak köre a következő: hulladéktároló konténer, szemetes edények, játszóeszközök, automata öntözőhálózatok fűvókái, öntöttvas faveremrácsok, gumiburkolatok.
Becsült kárérték: 4 millió forint

b.) A parkberendezési tárgyak rongálásából eredő károk nagy része javítható, de sok esetben az alkatrészek beszerzése idő és költségigényes, különösen az új EU szabványos játszóeszközök, valamint az egyedi bútortípusok esetében. Jellemzően a játszóeszközök, pollerek, támrudak, hulladékgyűjtők, közműszekrények, sportpályakerítések, padok fa részei, támfalak, és az ütécscillapító burkolatok esnek a vandalizmus áldozatául.
Becsült kárérték: 6,2 millió forint

1.1.1.4.2.3. Illegális hulladéklerakás és öntözővíz-használat következménye
Gyakoriak az illegális hulladékelhelyezéssel és illegális öntözővíz-használattal kapcsolatos ügyek, melyek felderítése szintén nehézségekbe ütközik a hiányos jogszabályi háttér miatt.

Becsült összeg: 5,5 millió forint

1.1.1.5. Kapcsolódó mérnöki feladatok

1.1.1.5.1. Adatkezelés, adatszolgáltatás

A Főkert Nonprofit Zrt. igen fontos feladata a közérdekű adatok kezelése és szolgáltatása. A korszerű számítástechnikai háttérnek köszönhetően az adatok nyilvántartása és az adat felvételezés is rövidesen naprakészen karbantartható lesz. A régi adatok archiválása és a történeti kronológia teljes körűvé tétele folyamatosan zajlik. A döntés előkészítéshez, és a napi munkához elengedhetetlen statisztikai adatok biztosítása megrendelők, illetve egyéb szervezetek irányában folyamatos. Az adatbázis folyamatos karbantartása, és bővítése jelentős kapacitásokat köt le a cég szakemberállományából, illetve jelentős költségigényt mutat a technikai háttér biztosítása.

1.1.1.5.2. Hatósági és egyéb ügyintézési feladatok

Hivatali megkeresések elsősorban a Főpolgármesteri Hivatal illetékes ügyosztályaitól érkeznek és a hatóságokkal történő folyamatos egyeztetést igényelnek.

A hatósági közreműködés volumene emelkedést mutat. A kiemelt zöldterületi rendezvényekre kiadott használati megállapodások, valamint a zöldfelület-gazdálkodási szakvélemények nyomon követése, helyszíni ellenőrzése, egyéb társszervekkel való kapcsolattartás, a felügyelet megszervezése jelentős feladatokat ró a cégre.

A kertészeti tevékenységgel összefüggő jogi kárrendezések kiterjednek mind a munkavégzésünk közben okozott károkozásra, mind a parkhasználat során bekövetkező káreseményekre. A kártérítési ügyek mind összegben, mind mennyiségben emelkedő tendenciát mutatnak, ez a park- és fasorfenntartásra fordított összegekkel ellentétes irányú.

Napjainkban a jogszabályi háttér és a bírói gyakorlat a kártérítési ügyekben nem mérlegeli a speciális feltételeket, a felelősség megállapítása jellemzően ránk nézve kedvezőtlen.

A közérdekű, lakossági bejelentések napi kezelése, kivizsgálása, valamint a hozzájuk kapcsolódó egyéb ügyintéзések volumene jelentősen nőtt. Az elmúlt félévben csak a Környezetvédelmi Ügyosztálytól 120 írásos megkeresés érkezett, melyek kivizsgálása, és teljes körű ügyintéзése igen nagy terhet ró a Főkert Nonprofit Zrt.-re. E feladat ellátása már nem oldható meg a jelenlegi létszámmal, hisz az írásos megkereséseken felül a telefonon érkező bejelentések azonnali szakszerű kezelése és megnyugtató rendezése is a feladataink közé tartozik.

1.1.1.5.3. Döntés előkészítési és tervezési feladatok

E feladatok túlnyomó része a közgyűlési, bizottsági döntések előkészítését, beszámolók, interpellációkra adott válaszok elkészítését, az éves költségvetéshez kapcsolódó javaslattételt, technológiai tervek, és résztervek kidolgozását foglalják magukba.

A döntés előkészítési feladatokra jellemző példa a Margitszigeti Operatív Intézkedési Terv, melyet társaságunk készített el. Az Intézkedési terv célja, hogy az azonnali, vagy rövid távon meghozható intézkedésekkel előmozdítsa a sziget jelenlegi állapotának javulását, a Margitsziget természeti és építészeti értékének megőrzését.

A Fővárosi Közgyűlés Városüzemeltetési és Környezetgazdálkodási Bizottsága a 165/2008. (05.28.) sz. határozatában elfogadta a Társaságunk által elkészített „Margitsziget Operatív Intézkedési Terv”-et, és egyidejűleg megbízta a Főkert Nonprofit Zrt.-t az intézkedési tervben foglaltak koordinálására.

Szakvélemények készítése

A napi munkához kapcsolódó szakvélemények, ajánlások mellett, illetve az elmúlt időszakban bekövetkezett számos fakidülés és ágleszakadás miatt egyre nagyobb igény mutatkozik a korszerű, a fás szárú növényállomány szemrevételezésen felüli ellenőrzésére. Ennek okán az idei évtől éves programot készítettünk a legveszélyesebb fafajok állományának felmérésére.

A műszeres állapotfelmérés során a fák belső korhadásának mértékét naprakészen be tudjuk mutatni, s ezzel a módszerrel kiküszöbölhetjük a szemrevételezés esetén felmerülő szubjektív elemeket. A módszer alkalmazásának hatására a készülő szakvélemények sokkal pontosabban tudják a laikusok és a döntéshozók számára is bemutatni a fák állapotát és balesetveszélyességük mértékét. A rendszer alkalmazásával megnyugtatóan tudjuk kezelni a konfliktusokat, melyek a fakivágások szükségességének meghatározásánál rendre megjelennek mind a lakosság, mind a fakivágást engedélyező hatóságok irányából. E módszerrel felmértük az Andrássy úti fasor valamennyi idős fáját, mely számunkra is megdöbbentő eredményt hozott.

A fasor kívülről egészségesnek látszó fáinak több mint 50%-a törzskorhadt, melynek mértéke 30-80%-ig terjed, és azonnal 60 db fa kivágására lenne szükség a balesetveszély elhárításához. A fakoppos favizsgálat az igen alapos, több ponton történő mérés miatt meglehetősen lassú munkát tesz lehetővé, de az eredménye megkérdőjelezhetetlen, és biztos támpontot nyújt a döntés előkészítésben.

Fakivágás esetén nagy a lakossági ellenállás és igen hosszadalmas a szükséges engedélyeztetési és adminisztrációs eljárás, illetve sokszor irreális a fapótlási kötelezettség, amely akadályozza a folyamatos munkavégzést.

1.1.1.5.4. Környezetvédelmi PR, marketing

A zöldterületekhez kapcsolódóan rendszeres tájékoztató és tanácsadói tevékenységet végzünk az országos és budapesti médiákon keresztül.

Budapest Főváros Önkormányzata felkérésére végzett mérnöki feladatainkat külön díjazás nélkül látjuk el. Amennyiben a megrendelő ezen feladatok ellátásával piaci alapokon működő vállalkozást bízna meg, a feladatok ellátásáért a Magyar Építész Kamara díjszámítása szerint (átlagban: 6.000 Ft/óra) közel 60.000.000 Ft többletköltséggel kellene számolnia.

15. sz. táblázat: Nem számlázott egyéb mérnöki feladatok ráfordításai

Szakterületek főcsoportonként	Feladatok – témák száma	Mérnök óra
1. Adatkezelés, adatszolgáltatás	77	1 800
2. Hatósági és egyéb ügyintézési feladatok	463	3 800
3. Döntés előkészítési és tervezési feladatok	51	3 100
4. Környezetvédelmi PR, marketing	41	1 200
Összesen	632	9 900

Összes költség: 9.900 (mérnökóra) x 6.000 (Ft/óra) = 59.400.000 Ft

1.1.2. Zöldterület tervezés-fejlesztés, kivitelezés

16. sz. táblázat: Zöldterület tervezés-fejlesztés, kivitelezés árbevétele eFt-ban 2008. I. félév

Megnevezés	ÁRBEVÉTEL I. félév
Zöldfelületi fejlesztések, kivitelezések összesen	9 305

I. kerületi közterületek (Szarvas tér, Mikó utcai játszótér, Orom utcai játszótér, Clark Ádám tér)

Bár a Közterület-rendezési Terv (KÖRT) elfogadása az I. kerület részéről még 2007. decemberében megtörtént, hivatalos értesítést csak idén januárban kaptunk. Az elfogadott tervek alapján engedélyezési és kiviteli tervek készítése lett volna a szerződések szerint a feladat, azonban a tervezési folyamat leállt költségvetési forráshiány miatt.

X. kerületi Népliget, Tölgyfás játszótér

A kiviteli tervdokumentációt 2008. január 10-én – a szerződés szerinti határidőben – elküldtük a Környezetvédelmi Ügyosztálynak, a terv elfogadására 2007. január 17-én került sor.

2007. január 25-én megküldtük a zárójelentést, január 28-án pedig a végszámlát. A zárójelentés elfogadása és a számla kifizetése megtörtént 2008. február végén.

Népliget zöldfelület rehabilitáció I. ütem

A tervezési munka még 2007. évben kezdődött Európai Unió pályázat készítésének alapját szolgálta a tanulmányterv. Az NFÜ folyamatosan változtatta a kiírást és a kapcsolódó dokumentumokat, és bár az eredeti szerződés szerinti tervezési munkát elvégeztük, megrendelő kérte a szerződés módosítását és akcióterületi terv készítését az eredeti szerződés szerinti végszámla összegének terhére. 2008. márciusában megküldtük az előzetes akcióterületi tervet, azonban vonatkozó részszámlákat csak a szerződésmódosítás aláírását követően adhattuk le. A szerződésmódosítás aláírására júniusban került sor, ezt követően megküldtük vonatkozó 3. számú részszámlánkat, melynek kifizetése folyamatban van. Jelenleg az akcióterületi terv készítése aktuális. (A pályázati adatlapot NFÜ még mindig nem tette közzé.)

Az engedélyezési terv készítésére vonatkozó szerződés is aláírásra került, jelenleg az egyeztetési terv készítése van folyamatban, az egyeztetési terv leadásának határideje, egyben terv bemutatója 2008. július 24-e volt.

Problémafeltáró tanulmányok

- Margitszigetre, Városligetre vonatkozó tanulmányok

A tanulmányokat 2008. március 20-án, a szerződés szerinti határidőben megküldtük megrendelő részére, melyeket elfogadott. Ezek alapján a zárójelentéseket továbbítottuk részére, végszámlánk kifizetése jelenleg folyamatban van.

- Margitsziget stratégiai terve

Júniusban szerződés született a Margitszigetre vonatkozó stratégiai terv készítésére, mely jelenleg folyamatban van, leadási határideje: 2008. szeptember 30.

1.1.3. Egyéb közhasznú feladatok

A Környezetvédelmi Ügyosztály egyéb feladatai 2008. I. félévében a mérnöki szaktanácsadásra korlátozódtak, melyet a Fővárosi Önkormányzatnak végeztünk a 2007. évben kötött áthúzódó szerződésünk alapján. Ezen kívül az erdőterületek kaszálását láttuk el összesen mintegy 3,1 millió forint értékben. A félév lezárásáig sem a Környezetvédelmi Ügyosztály kezelésében lévő erdőterületek fenntartására, sem a természetvédelmi területek ápolására nem rendelkezünk szerződéssel.

1.2. **Egyéb ügyosztályok**

17. sz. táblázat: Egyéb ügyosztályoknak végzett közhasznú zöldfelületi tevékenység bevétele ezer Ft-ban

MEGNEVEZÉS	2008. I. félév
Közlekedési Ügyosztály	41 245
Vállalkozási és Vagyonkezelési Ügyosztály	8 794
Más ügyosztályok	9 671
Mindösszesen	59 710

1.2.1. Közlekedési Ügyosztály

A Közlekedési Ügyosztály részére több szerződés alapján végeztünk kertészeti szolgáltatást, a fő- és tömegközlekedési útvonalak mentén húzódó zóldsávokban és fasorokban kiemelten kaszálást, forgalomtechnikai gallyazásokat, balesetveszélyes fák kezelését, egyéb faápolási munkákat, valamint gyomirtást 41,2 millió Ft értékben.

1.2.2. Vállalkozási és Vagyonkezelési Ügyosztály

A Vállalkozási és Vagyonkezelési Ügyosztállyal 2007. évben kötött áthúzódó, rendelkezésre állási szerződésünk keretén belül hajtottunk végre az Ügyosztály kezelésében lévő ingatlanokon hulladékszállítási feladatokat, illetve az idén megkötött szerződéseink alapján kaszálási, faápolási feladatokat teljesítettünk összesen 8,8 millió Ft értékben.

1.2.3. Más Ügyosztályok

A más ügyosztályi bevételt legnagyobb volumenben a Közmű Ügyosztály 2007. évről áthúzódó szerződése biztosította. Az I. félévben a „csepeli szennyvíztisztító telep csatlakozó útjai” c. projekt fővárosi beruházáshoz kapcsolódóan láttunk el fakitermelési és erdőfenntartási feladatokat 6,8 millió Ft értékben.

Ezen túlmenően az előző évek gyakorlatának megfelelően végeztük a Városháza Parkjának és belső udvarainak fenntartását 2,9 millió forint értékben.

2. Egyéb közhasznú feladatok

2.1. Temető fenntartás

A Temetkezési Intézet felkérésére már évek óta permetezzük a fákat, idén azonban további felkérést kaptunk, így az Újköztemetőben és a Farkasréti temetőben néhány parcella fenntartását is mi végezzük június eleje óta. Feladataink között szerepel a cserje- és gyepfelületek fenntartása, a faápolási munkák, a burkolatok gyommentesítése, a területek öntözése. Tárgy időszakig mintegy 1,6 millió forint bevétel származott ezekből a tevékenységekből.

3. Támogatások/Külső forrásból finanszírozott közhasznú feladatok

3.1. Pályázati úton nyert támogatás

2007. évben a LÉLEGZET Alapítvány ZÖLD LEVÉL pályázatán támogatási forrásokat nyert el Társaságunk. A kapcsolódó tervezési, kivitelezési munkák egy részét már tavaly megkezdtek.

2008. évben ismét lehetőség nyílt további támogatások elnyerésére ugyancsak a LÉLEGZET Alapítvány ZÖLD LEVÉL pályázat keretében.

Szent István Egyetem – kertrekonstrukciók

A Szent István Egyetem István úti és Rottenbiller utcai kertjének rekonstrukcióját végezhetjük el, melynek keretében 2.442 db cserjét ültettünk, illetve 300 m² területet gyepesítettünk, talajjavítással.

Nyugati tér zöldfelület rekonstrukciója

A Nyugati tér növénykazettáit is rendbe tettük, az idős cserjeállományt ifjítottuk, illetve a hiányos területeket pótoltuk 1.500 db cserje kiültetésével, itt is szükséges volt a talajcsere.

Az „V. kerületi faültetés”, a „VII. kerületi faültetés” és a „Városligeti fasor – faültetés” című elnyert pályázatok kivitelezési munkáit az őszi ültetési időszakban látjuk el, amelynek keretében a meglévő hiányos fahelyekbe mintegy 114 db fa ültetésére kerül majd sor.

V.-VI.-VII. kerületi faültetések

Az „V.-VI.-VII. kerületi faültetések” támogatási szerződésen belül 110 db fát ültettünk el, melynek végelszámolása /II. ütem/ 2008. január 31-én megtörtént.

Victor Hugo – Thurzó utca közötti park, Gogol – Visegrádi utca sarok köztéri zöldfelületeinek és a Lehel tér zöldfelületi rekonstrukciója

A „Victor Hugo – Thurzó utca közötti park rekonstrukciója”, a „Gogol – Visegrádi utca sarok köztéri zöldfelületeinek rekonstrukciója” és a „Lehel tér zöldfelületi rekonstrukciója” című zöldfelületi rekonstrukciós munkákat 2008. március hónapban megkezdtük, május elején befejeztük, az ehhez szükséges támogatási összeget a LÉLEGZET Alapítvány, mint támogató társaságunknak átutalta.

18. sz. táblázat:

A LÉLEGZET Alapítványnál 2007. illetve 2008. évben elnyert pályázatok teljesítése 2008. I. félévben

Projekt címe	Támogatási összeg bruttó ezer Ft
2007. évben elnyert, 2008 I. félévben megvalósított áthúzódó pályázatok	
Faültetések V.-VI.-VII. kerületben	1 620
Victor Hugo – Thurzó utca közötti park rekonstrukciója	5 000
Gogol – Visegrádi u. sarok köztéri zöldfelületeinek rekonstrukciója	2 336
Lehel téri rekonstrukció	5 190
2008. évben elnyert, 2008 I. félévben megvalósított pályázatok	
Nyugati tér zöldfelület rekonstrukciója	2 106
SZIE Állatorvosi Kar – Rottenbiller u. 50. – kertrekonstrukció	3 251
SZIE Állatorvosi Kar – István út 2. – kertrekonstrukció	1 994
2008 I. félévben beérkezett támogatás összesen	21 497

3.2. Profitorientált társaságok közhasznú megbízásai

A profitorientált cégek által támogatott, közterületen, a kiemelt zöldterületeken végzett munkák spektruma elsősorban közterületi fatelepítés finanszírozása. Támogatásból 35 db különböző fajú lombos fa, 300 db cserje és 30 db örökzöld telepítését végeztük el mintegy nettó 2,8 millió forint értékben.

A kisebb rekonstrukciók során több mint 4.000 db cserjét ültettünk, és mintegy 3.000 m² füvesítést végeztünk az egyes területek teljes talajcseréjével, öntözőhálózatok felújításával.

3.3. Közhasznú tevékenységet támogató partnercégek

A Budapesti XIII. kerületi Polgárőrséggel együttműködési megállapodást kötöttünk a Margitsziget, illetve a Szent István park közbiztonságának javítása érdekében.

A Parking Kft. korlátozott számban térítésmentesen biztosítja a Margitszigetre vonatkozó gépkocsi behajtási engedélyeket a 2008. évre, mellyel segíti közszolgáltatási tevékenységünk zökkenőmentes ellátását.

A Budapest Gyógyfürdői és Hévízei Zrt. a Margitszigeti Halastó vizét temperáló termálvizet kedvezményes áron (50%-kal a piaci ár alatt) biztosítja a tó vízpótlásához.

A Fővárosi Közterület-fenntartó Zrt. kedvezményes áron szállítja el a kommunális hulladékot a Margitszigetről. A második félévben megállapodást kötünk a társasággal szelektív hulladékgyűjtők kihelyezésére is.

4. Pályázati tevékenység

Kutatás-fejlesztés tekintetében a pályázati lehetőségek igen korlátozottak, annak ellenére, hogy a megjelenő pályázatok figyelésére kijelöltünk egy munkatársat, aki minden kínálgató alkalmat megpróbál felderíteni. Ebben a félévben tíz alatt volt a szakmai szempontból alkalmas kiírás, de sajnos a részletes feltételeknek egyik alkalommal sem feleltünk meg.

Az MTA Növényvédelmi Kutatóintézettel igen szoros a szakmai kapcsolatunk, velük együttműködve próbálunk pályázati lehetőségeket feltárni, de ilyen témában idén még nem jelent meg kiírás.

Lehetőségeinkhez mérten a közös pályázati lehetőségek jobb kiaknázásához más partnerek felkutatására is lépéseket tettünk.

5. Társadalmi szerepvállalás

A Főkert Nonprofit Zrt. működésének kiemelten közhasznú jellegéből adódóan igen jelentős a társadalmi szerepvállalása. Ezen vállalatok egy része kapcsolódik más szervezetek által szervezett rendezvényekhez (Városligeti Egészségliget, LÉLEGZET Alapítvány Gödör parki rendezvénye), sikeressége érdekében szakmai segítséget és növényanyagot biztosítottunk.

Hagyó Miklós városüzemeltetési és vagyongazdálkodási főpolgármester-helyettes úr kezdeményezésére a Városligeti takarítás említésre méltó esemény volt a környékbeli lakosság és az FKF Zrt. együttműködésével.

Ezek az akciók nagyban hozzájárulnak a környezettudatos gondolkodás kialakításához és fejlesztéséhez és tapasztalataink szerint a lakosság által létrehozott értékek nagyobb megbecsülésnek örvendenek.

2008. I. félévében több alkalommal szerveztünk takarítási és figyelemfelhívó rendezvényeket. A Gellérthegyen Horváth Csaba humán várospolitikai főpolgármester-helyettes úr védnökségével, 350 diák bevonásával nagyszabású takarítási akció zajlott.

I. kerület - Gellérthegy

Egyre nagyobb az igény a történelmi kertek és parkok bemutatására szervezett sétákra mind a közoktatási intézmények, mind az időskorúakat összefogó szervezetek részéről. Az eddig lezajlott vezetések bizonyították, hogy a közönség rendkívül fogékony az ilyen jellegű szakmai bemutatókra, és különösen a fiatal korosztályok esetén ez a kulturált parkhasználat kialakításához elengedhetetlen feltétel.

A lakossági érdeklődés kiszolgálásán túl a kül- és belföldi szakmai kapcsolattartás is egyre szélesebb körűvé válik, ehhez hozzájárult, hogy a Corvinus Egyetem Dendrológiai tanszékével szorosabb kapcsolatot építettünk ki, így a jövőbeni diplomamunkák témájának kiválasztásában, majd bírálatában, illetve vizsgaelnöki teendők ellátásában vesznek részt mérnökeink. A kertészképzéshez szükséges elméleti és gyakorlati segítséget is biztosítják szakembereink szakmai tapasztalataikat felhasználva. A Keresztúri úti Termesztő telepen szakmunkástanulók gyakorlati képzését végzik munkatársaink.

6. Egyéb szakmai tevékenység, képzés

A Főkert Nonprofit Zrt. részt vesz mind bel-, mind külföldön szakmai kiállításokon, és rendezvényeken. Az első félév legjelentősebb hazai szakmai rendezvényein nagy sikerrel mutatkozott be a Főkert, mind kiállítói, mind szervezői szempontból. Hagyományosan a legnagyobb érdeklődés a Corvinus Egyetem szervezésében megrendezett tavaszi kertészeti kiállítás és vásár iránt nyilvánult meg, de az újdonságok közül a Flóralia kiállításon, valamint a Lakásvásáron való részvétel is meghozta a várt sikereket.

Corvinus Kertészeti Egyetem kiállítás

A külföldi kiállítások közül a Cervia-i bemutató öregbítette Budapest és cégünk hírnevét. Határozott, és egyre nagyobb az érdeklődés a Főkert szakembereinek szakmai, bírálati munkája iránt, ahol nemesítő cégek, parképítési kivitelezési és tervezési munkák értékelésére kérnek fel minket mind bel-, mind külföldön.

Készületek Cervia-i bemutatóra

Humánpolitikai stratégiánk kiemelkedő fontosságú eleme a saját dolgozóink képzési programja, melyben helyet kapnak a jogszabályi változások miatt szükséges képzések, valamint azon képzési programok, amelyek működésünk hatékonyságának, munkavállalóink teljesítményének javulását szolgálják.

Törvényben biztosított lehetőségeinkkel élve aktív kapcsolatot tartunk fenn szakoktatási intézményekkel is. Részt veszünk a középiskolai gyakorlati képzés szervezésében. A rákosvölgyi termesztő telepünkön az iskolai időszak alatt mintegy 25 fő gyakorlati képzése folyik, a nyári szüneti időszakban a termelési gyakorlaton részt vevők száma mintegy 44 fő.

7. Tapasztalatok

A munkánk eredményes és hatékony ellátásához elengedhetetlen a lakosság elégedettségének szondázása. Terveink szerint minden, a kezelésünkben levő meghatározó, nagy látogatottságú közparkban el kívánjuk végezni a felmérést. Az általunk kidolgozott Margitszigeti Operatív Intézkedési Tervhez, valamint a készülő stratégiai tervhez a szigeten a közvélemény kutatást és annak kiértékelését ebben a félévben végeztük el. Ennek eredménye jól mutatta, hogy a parklátogatók elsősorban a közbiztonsággal elégedetlenek a szigeten. A sziget egyedi értékei, kialakított növényállománya, a tematikus kertek megléte kiemelten kedveltté teszik a látogatók számára.

Nagy hiányosságként jelezték, hogy látványosan csökkent a felújítás, a szilárd burkolatok állapotát pedig kritikusan értékelték. Különösen a Sziklakert, Rózsakert egyedi állapotát tartották rendkívül lehangolónak.

Külön nevesítették a hulladékkal kapcsolatos problémákat, annak ellenére, hogy folyamatosnak ítélték a takarítást, mégis kifogásolták a sziget általános köztisztasági állapotát.

A lakosság érzékeli, hogy az intenzív fenntartás ellenére a köztisztaság tekintetében romlás tapasztalható.

Számunkra és a döntéshozók számára a közvélemény kutatás eredményeinek ismerete alapvető az éves költségvetések tervezéséhez, a súlyponti feladatok megfogalmazásához, illetve hosszabb távra vonatkozó fejlesztési programok és zöldterület stratégiák összeállításához.

8. Súlyponti problémák

A felmerülő problémák jelentős része a hagyományosan, hosszú évek óta tartó alulfinanszírozásból ered.

A költségvetési tervezés bázis szemléletű, és nem feladatalapú, nem veszi figyelembe sem az újonnan átvett területek többlet fenntartási igényét, sem a hosszú évek óta tervszerű megelőző ápolás, karbantartás hiányából eredő avulást, pusztulást, nemkülönben a megváltozott parkhasználatból eredő többletfeladatokat. Az épített elemek (út, járda, víz architektúrák stb.) felújításának folyamatos halogatása lerontja az élő elemek látványát, és az élő elemek szisztematikus felújításának elmaradása is visszafordíthatatlan következményekkel jár.

2008. I. félévében a városban megtartott rendezvények közül 73 érintett közvetlenül zöldterületet. A programok jelentős hányada nagy tömegeket vonz, melyek jelentősen igénybe veszik a zöldfelületek növényállományát. Térben és időben rendkívüli módon egyenetlen az eloszlás. A legtöbb rendezvénynek a Városliget ad otthont, ebben a félévben 24 alkalommal volt erre példa. Ezt követi a Margitsziget 7, Hajógyári sziget 4, végül a Városmajor és a Népliget 1-1 nagy

rendezvénnyel. A város egyéb kisebb zöldfelületein is sok a rendezvény. A pesti oldalon 22, míg Budán 14 helyszínen adott otthont és méltó környezetet a megrendezett programoknak. Pesten a Szent István park, míg Budán a Vár a legkedveltebb rendezvény helyszín.

XIV. kerület, Városliget – rendezvény alatti parkállapot

A finanszírozás nemcsak a feladattal összefüggő sajátos fogyasztói kosarat nem veszi figyelembe, de reálértéken is alulfinanszírozott a park- és fasorfenntartási tevékenység, különösen ha beszámítjuk az utóbbi évek klímaváltozásával kapcsolatos eseményeket, valamint az újonnan megjelenő elsősorban az idős fákkal kapcsolatos egyre intenzívebben jelentkező problémákat (fakidőlések, ágleszakadások).

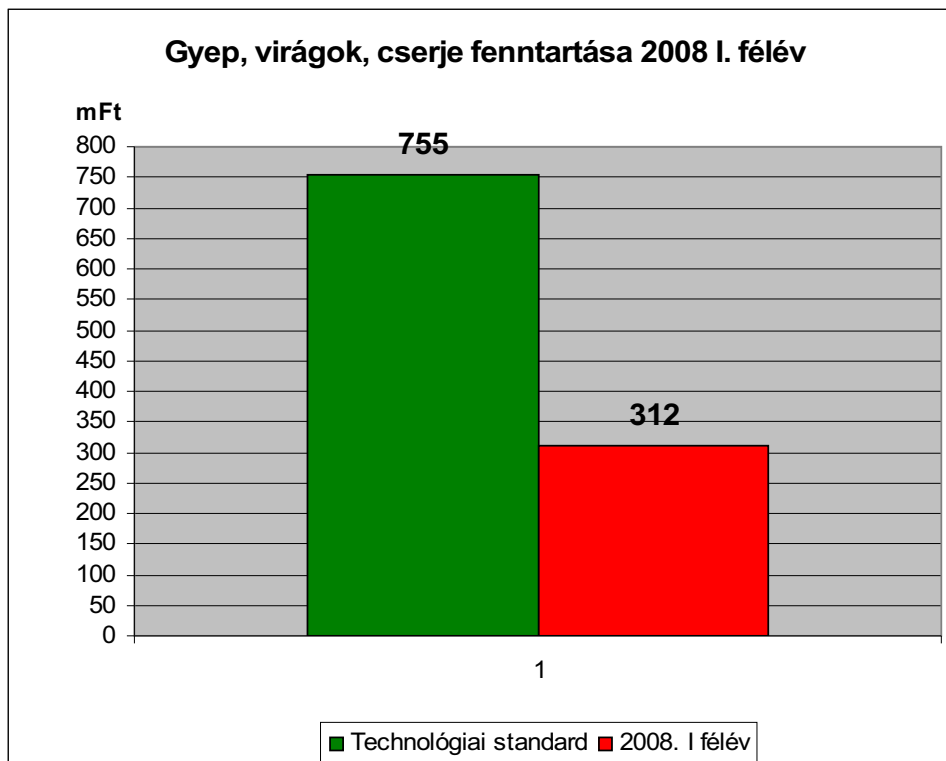
A bevezetőben ismertettük Budapest Főváros Önkormányzatának Környezetvédelmi Ügyosztályának EU konform Támogatási Szerződést megalapozó kompenzációsámítási módszerét, melyet a Budapesti Corvinus Egyetem bevonásával készítették el.

A Főkert Nonprofit Zrt. 2007. év novemberében elkészítette a „Kiemelt zöldterületek fenntartásának forrásigénye” c. tanulmányát, melyben meghatározta a kiemelt zöldterületek standard parkfenntartási technológiáját és ennek forrásigényét.

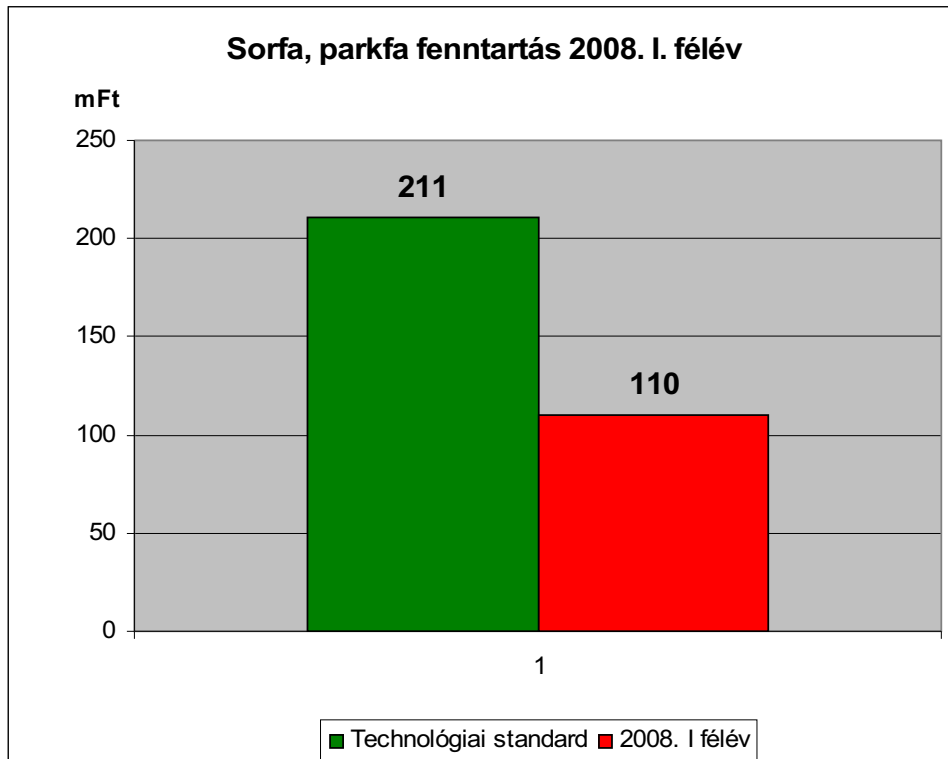
A két egymástól függetlenül készült tanulmány, mely eltérő megközelítéssel (elméleti, illetve gyakorlati) határozza meg a kiemelten közhasznú feladat forrásigényét, mind a finanszírozás mértéke, mind a szakmai elvárások megfogalmazása tekintetében közös, egységes álláspontot eredményez, azaz a szakfeladat éveken át tartó alulfinanszírozása visszafordíthatatlan károkat okoz Budapest Főváros kiemelt zöldterületi rendszerében.

A 2-5. számú grafikonokon a Főkert Nonprofit Zrt. 2007-ben készített Kiemelt zöldterületek fenntartásának forrásigényét meghatározó Tanulmánya, mint standard technológia, valamint a 2008. év első félévének tény adatai láthatók.

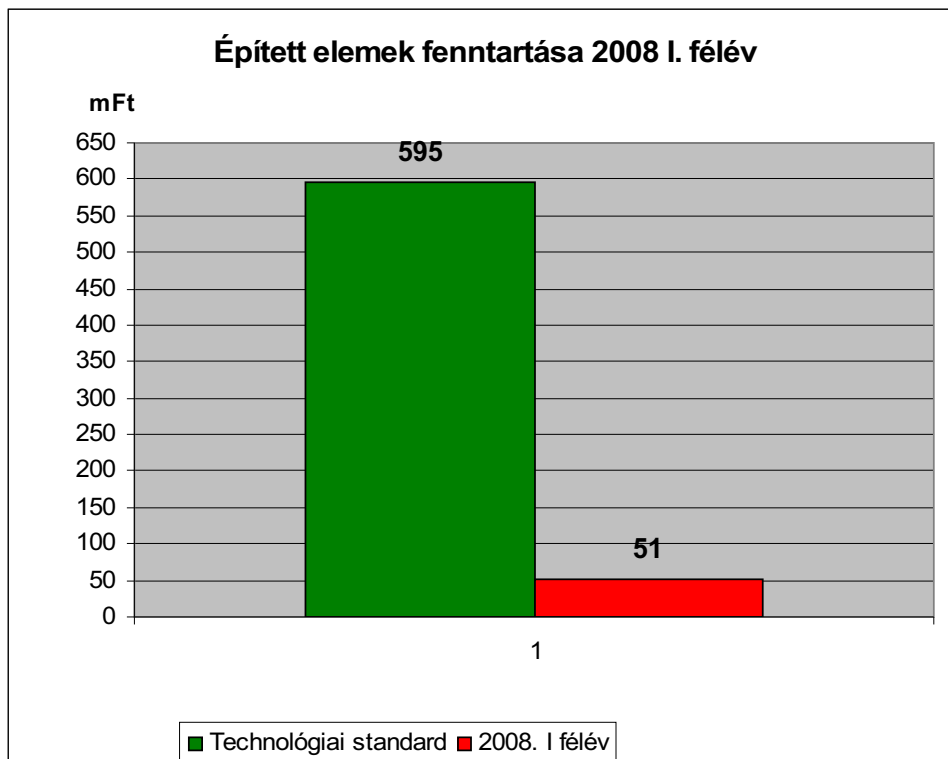
2. sz. grafikon

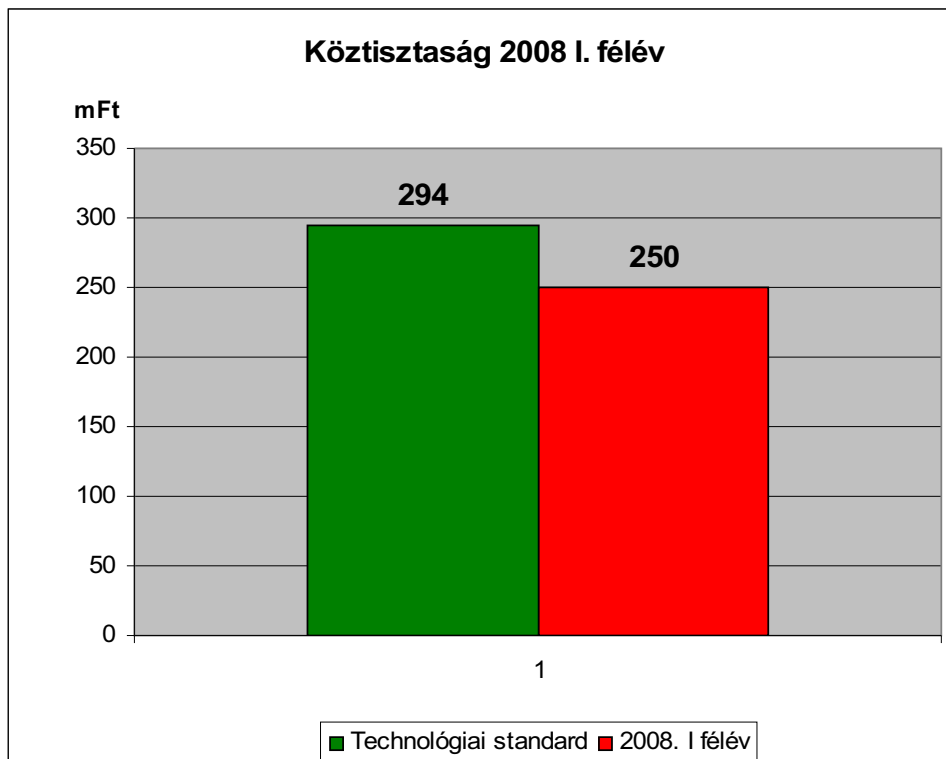
3. sz. grafikon

4. sz. grafikon

5. sz. grafikon

Budapest, 2008. augusztus 4.

Kocsis László
vezérigazgató